

Fundament van een bouwhuis van Weleveld gevonden

E.T.J.T. Kwint

Onlangs is een aanvang gemaakt met het inrichten van *Middeleeuws Weleveld*. Dat is de permanente tentoonstelling die een beeld zal geven van de Welevelders en hun wereld in 1300, het jaar dat Bernard en Otto van Weleveld het eerste huis bouwden.

Middeleeuws Weleveld omvat in totaal 37 levensgrote stalen silhouetfiguren. Deze komen te staan in een soort tuinkamer naast de huisplaats van Weleveld. Bij de voorbereidende werkzaamheden werd op 31 augustus 2011 op een diepte van ongeveer 50 cm bij boringen op een steenlaag gestoten. Deze boringen waren nodig om de beelden op betonnen sokkels te kunnen plaatsen, zodat zij stevig staan en niet gaan verzakken.

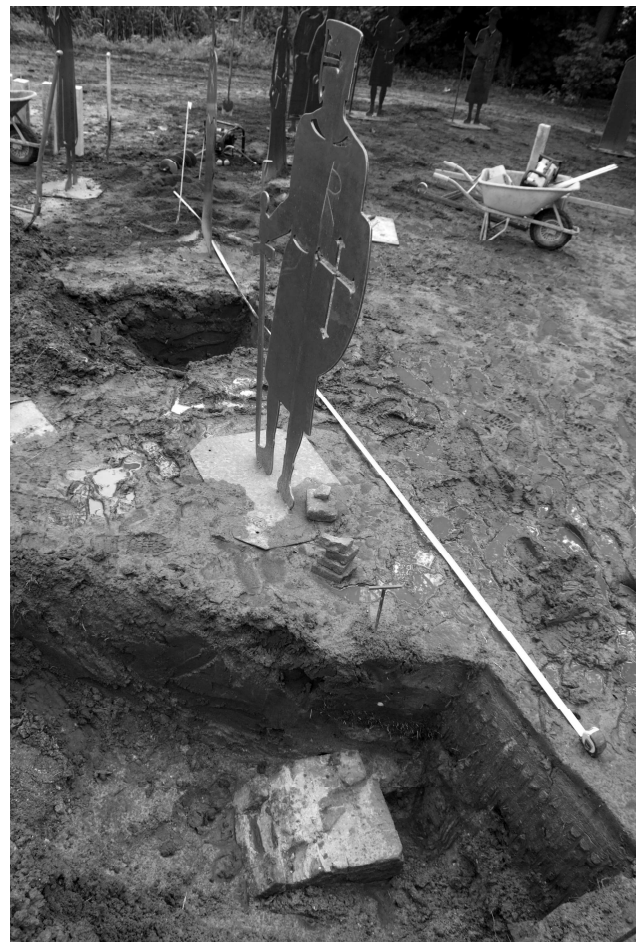
Er waren op het terrein reeds tientallen stenen, stukken en scherven gevonden, variërend van veldkeijtes, kloostermop, Bentheimersteen, dakpan, lei, aardewerk tot granito aanrecht. Dat er meer stenen verspreid in de ondergrond zouden zitten was niet verwonderlijk, maar hier leek sprake te zijn van een opzettelijke concentratie.

Gelukkig was er een klein kraantje bij de hand en kon het gat voorzichtig groter worden gemaakt. Daarin kwam een fundament van rode baksteen tevoorschijn. Een tweede proefsleuf op drie meter afstand leverde eenzelfde constructie op. Daarop werd besloten de werkzaamheden in die hoek te stoppen en eerst het oordeel af te wachten van de provinciale archeoloog. Amper twee uur later was drs. Marijke Nieuwenhuis van het Oversticht ter plekke en kon zij een mini opgraving uitvoeren. Daarbij bleek het inderdaad te gaan om de onderste lagen van een poerfundament van ongeveer 40 bij 50 centimeter, bestaande uit rode nogal platte bakstenen. De oostelijke zijde van de eerste poer was wat schuin. Hoewel hoogst onwaarschijnlijk, leek het op het begin van een boog.

Gezien de ligging van de fundamenten en afgaande op historische gegevens zou het moeten gaan om de resten, waarschijnlijk de poeren voor het gebint, van een schuur of een bouwhuis uit de periode 1737 - 1821. Op een tekening van Spilman van het huis Weleveld staat namelijk op de plek van de gevonden poeren geen bebouwing en ook op de oudste beheerskaart van Weleveld uit 1821 staat daar niets getekend. Wel staan er twee bouwhuizen op de Hottingerkaart uit 1783, waarvan één ongeveer op de plaats waar nu de fundamenten zijn gevonden. Maar Hottinger tekende voor militaire doeleinden en de bouwhuizen kunnen zeer wel alleen maar schetsmatig zijn aangegeven. Vermoedelijk zijn de bouwhuizen, tegelijk met Weleveld, in 1804 gesloopt.

Aangezien het niet leek te gaan om een bijzonder belangrijke vondst werd besloten niet verder te graven en door te gaan met het plaatsen van de beeldenfunderingen die geen grote verstoringen tengevolge hebben. Bij een volgende boring, wederom drie meter verderop, werd nogmaals op iets gestoten. De betonpaal van het daar te plaatsen beeld werd daarom wat ingekort en kwam op de, ook daar waarschijnlijk aanwezige, oude fundamenten te staan. Alle andere boorwerkzaamheden leverden niets meer op.

Alles werd uitgebreid fotografisch vastgelegd en daarna met de uitgegraven grond weer netjes afgedekt. De plaats van de gevonden poeren is vanwege de beelden exact bekend. Het lijkt toch zaak zodra de financiën dat veroorloven een keer zowel de huisplaats als het terrein tussen de huisplaats en de Oude Bieffel met grondradar te laten verkennen.

Overzichtsfoto. Op voorgrond in de kuil de eerste poer, in kuil achter kruisridder de tweede.

Merkwaardig is evenwel, mede een reden voor een grondradaronderzoek, dat de poerenlijn niet haaks op de Oude Bieffel lijkt te staan en daarmee ook niet haaks op de binnengracht en dan ook niet parallel met de oude oprijlaan. Naar de reden daarvan kunnen we voorlopig alleen maar gissen.